budovy umístila českou školu s několika sty českých dětí. Protesty českých rodičů nepomohly a nepomáhají, úřady jsou hluché a slepé, takže náprava je očekávána jedině od — katastrofy.

Mohl bych v uvádění jednotlivých případů pokračovati, myslím však, že toho není zapotřebí. Stačí pouze dodati, že v poloboném stavu nabízí bychom všechny české školy v "uzavřeném" území. Volil jsem úmyslně místa, kde pro německé děti vystavěny byly velké a všem předpisům odpovídající školní budovy.

Školní světnice jsou všeobecně nedostatečné: malé, tmavé a dusné. Nota bene jich není dost, takže je nutno spokojiti se s vyučováním polodenním: dopoledne jedna třída, odpoledne druhá. Třídy jsou v pravém slova smyslu dětmi přeplněny: 80—120 dětí ve třídě, do níž by jinde nevměstnali ani poloviční počet dítek, s takovými případy setkáte se na českém severu téměř v každé obci, kde po houževnatém odporu byla správa obce přinucena českou školu zříditi. Děti sedí v lavicích, opotřebovaných v německých školách, leč to by ani tak nevadilo, kdyby jich počet odpovídal počtu žactva; lavic je však málo z jednoduché příčiny: nevejdou se do malých světnic a děti jsou nuceny seděti na zemi, na stupínku, u stolku pro učitele, mnohdy si vůbec sednouti nemohou, jak je třída přeplněna a tudíž jen stojí. Jak to potom dopadá s vyučováním, lze si po vylíčení těchto skandálních poměrů představiti. Na vyučovací pomůcky pro české školy nevěnují obecní správy vůbec ničeho. Sešity, tužky, mapy, knihy a ostatní školní potřeby jsou nakupovány jednak nákladem českých spolků, jednak z výtěžků českých ochotnických představení a národních slavností.

Tento stav trvá už po dlouhou řadu let. Všechny prostředky a akce k docílení nápravy selhaly: bylo zakročeno u okresních úřadů, u zemské školní rady. Národní rada zakročila u samotného místodržitele, česká zemská deputace podala ve Vídni pamětní spis, ministr Prášek požádán byl o pomoc, leč výsledek všech akcí rovnal se nule. Všude dostalo se deputaci českých menšin okamžitých slibů, od nichž ke skutkům bylo ovšem hodně daleko.

Konečně promluvili čeští horníci: na celé řadě schůzí bylo usneseno ustati v ustavičném a přece jen marném dožadování a doprošování se nápravy, vysvětlena bezmocnost českých poslanců a rozhodnuto sáhnouti k prostředku rázněmu, ke školní stávce. Byly navázány styky se všemi českými vrstvami společenskými, v každé obci zvoleni důvěrníci a utvořeny okresní výbory a po krátké, avšak důkladné přípravě stávka zahájena. Stávkovalo na 15,000 českých dětí.

Středem stávkového hnutí bylo město Ducheov. Tamtéž odbývány byly každé neděle konference důvěrníků českých menšin, každý delegát informoval pak o průběhu akce české rodiče na místních schůzích, svolaných dle potřeby. V Ducheově vypracována byla také resoluce, týkající se veškerých požadavků menšinového školství.

Svépomocná akce českých menšin nedala však spáti několika českým pánům poslancům, domnívajícím se, neoprávněně ovšem, že se bez jejich spoluúčastenství slibná akce neobejde. Rozjeli se na sever, mluvili k lidu na schůzích a radili k — odročení stávky. Vlivem jejich také k odročení slibné stávky došlo. Českým menšinám dostalo se ujištění o okamžité nápravě jak se strany poslanců, tak se strany vládních úřadů s tou podmínkou, že upustí od dalšího boje v dosavadní formě.

Mýlil by se však, kdo by se domníval, že je stávka skončena. Místy trvá dosud, místy je toliko odročena. České menšiny očekávají nyní bezodkladnou nápravu, pakliže k ní nedojde, bude prohlášena všeobecná stávka znovu.

První návrh na provedení všeobecné stávky školní podán byl již r. 1907 p. Fr. Cajthamlem z Teplic v "Právu lidu", návrh byl však uskutečněn teprve v době jednoho roku, když se akce ujali rozhodným způsobem severočeští horníci: bezprostřední návrh na zahájení školní stávky podán byl na první konferenci českých menšin, odbývané dne 10. května '08 v Bernchu u Ducheova. Stávka sama byla svorným projevem veškerého českého neúmorného živlu bez ohledu na přináležitost k té či oné společenské vrstvě nebo politickému směru.

Z českého a slovanského světa.

Česká technika proti místodržiteli a pol. řediteli. Na všechnoviché schůzi, konané dne 11. ledna na dvoře české techniky, usneseno bylo jednohlasně neúčastniti se pleseu českých techniků z té příčiny, že mezi pozvanými vynikajícími osobnostmi byl i místodržitel hrabě Coudenhove a policejní ředitel dvorní rada Křikava. Plesovému výboru vyslovena byla nelibost a politování nad slabým a bezrozumným jednáním v otázce zvaní.

Proti místodržiteli vystoupila také městská rada pražská usnesením, aby pamětní desky u mostu sv. Čecha bylo odstraněno jméno hr. Coudenhova.

Ve spojení s kladením základního kamene k německé universitě transportováno bylo do Prahy 4. ledna 150 četnických bosáků se svými nosiči.

Někdejší chef opery vinohradského divadla I. V. Čelanský byl znovu nucen uchýliti se do sanatoria za příčinou léčení nervové choroby.

Nač se vyhazují v Rakousku peníze. Vydržování četnictva a vojska při pražských demonstracích proti turšáckým bumbám stálo rakouskou vládu přes 300,000 K. "Čas" k tomu správně podotýká: "Kolik chudých, pilných německých i českých studentů mohlo za tento obnos vystudovat, kdyby vláda dovedla lenošivým jich kollegům zakázat bezúčelné a provokativní toulání v maškarádách po Příkopech?"

9000 českých duší na Falknovsku je odkázáno samo na sebe. Ani jediný český poslanec dosud do onoho kraje nezavítal. Ani jediná česká škola nebyla tam dosud postavena. Pozoruhodná ukázka, jak si čeští vlastenci českých menšin — nevšímají.

Svazu československého studentstva v Praze dostalo se od prof. Denise z Paříže vřelého děkovného přípisu, jehož úvodní slova znějí: "Moji mladí přátelé! Ze všech blahopřejných projevů, jež může obdržet profesor, nemůže mu býti žádný tak drahocenný, jako projev, přicházející od mládeže, od budoucnosti, od studentstva, od těch zejména, kdož nevěří, že úloha university spočívá zvláště v tom, aby se stala střediskem násilnosti a zášti. Vy zaujímáte místo nebezpečné a tudíž čestné, vy nezapomínáte, že máte svým posláním dokázati vysokou důstojnost kmene slovanského. Jsem šťasten pomyšlením, že jste si na mne vzpomněli s přátelskou příchylností a že snad také v jistých chvílích přinesl jsem vám trochu důvěry a naděje."

Postátnění pražské konservatoře. Ve schůzi městské rady pražské, konané dne 11. ledna podal obecní starší dr. Jeřábek návrh, aby se městská rada domáhala postátnění pražské konservatoře, jež dosud požívala skrovné státní subvence.

Německý průmysl do Čech. Drážďanský podnik saský zakoupil tovární budovu v Krásném Březně, hodlaje vyráběti jemné arogistické výrobky. Podnik protokolován je v Rakousku pod jménem: Chemická továrna Krásné Březno, společnost s ručením omezeným.

Němci se budou učiti česky. Spolek "Německá střední škola" konal v lednu v Olomouci svou třetí valnou hromadu, v níž přijata byla resoluce s následující pozoruhodnou větou: "Shromáždění uznává povinné zavedení české řeči na všech středních školách v Čechách, na Moravě a ve Slezsku za nutné."

Nejstarší českou revui je "Časopis Musea Království Českého", který zahájil letos 83. ročník.

Karel Pelant, redaktor "Volné Myšlénky", známý svým nedávným pobytem v Americe zdejší české veřejnosti, dostal se krátce po svém návratu do Prahy do "trublu" s c. k. státním návladnictvím. Zda-li bezděčně či nikoliv, nemůžeme našim čtenářům prozatím sděliti, poněvadž sami nevíme. Vše má se následovně: Vydavatelova "Volné Myšlénky" vystavilo ve své výkladní skříni několik pohlednic ze zemětřesením postižených krajin sicilských, z nichž každá opatřena byla citátem z katechismu. Poněvadž to nebyla právě podívaná pro boky, byla státním návladnictvím do redakce Volné Myšlénky a do bytu pana Karla Pelanta vyslána deputace, žádající o vydání zatím již z bezpečnostních důvodů odstraněných dopisnic. Pan Pelant v návalu radosti, že získá za stompence Volné Myšlénky dokonce celé pražské státní návladnictví, ztratil paměť a k největší své lítosti byl nucen prohlásiti, že neví, kam dopisnice přišly. Deputace tlumočila výsledek p. vyšetřujícímu soudci, leč tento nedal se prozatímním neúspěchem zastrašiti a v horlivé snaze poznati působení p. Karla Pelanta po jeho návratu z Ameriky pozval si tohoto do své úřadovny, kterémuž pozvání slíbil p. Pelant se zvláštní ochotou vyhověti. Zlé jazyky tvrdí, že má státní návladnictví v úmyslu obžalovati p. Pelanta ze zločinu rušení náboženství. Zda-li se toto tvrzení zakládá na pravdě, neopomeneme čtenářům tohoto listu sděliti.

Persekuce českého školství v Dol. Rakousích. Výnosem dolnorakouské školní zemské rady nařízeno bylo sboru Komenského, aby vyučování v české škole v Postorně dnod zastavil.

Slováci a maďarská vláda. Maďarská vláda volí k utlačení ubohých Slováků všechny možné prostředky. O těch násilných bylo toho napsáno už dosti, dnes povíme něco o nenásilných a tichých, ale přece silně působivých prostředcích. Citujeme z knihy Setona Watsona "Racial problems in Hungary" "Už přes 40 let vychází v Pešti za výdatné vládní podpory i novomaďarské oznámky dostával zadarmo orgán na politické ohlupování slovenského lidu, Slovenské Noviny, dnes jediný slovenský denník. Na venkově, ve Zvolenské stolici, vycházel současně populární časopis pro maďarisaci Slováků pod patronátem pověstného Gruenwalda, Krajan. Zahynul neslavně, ale před několika lety byl vzkříšen v podobě, možno-li ještě horší. Má vládní i stoliční subvenci a rozšiřuje se úřední cestou na rozkaz správních úřadů."

Laichterova sbírka krásného písemnictví zahajuje svůj 4. ročník románem Uptona Sinclaira "Jatky".

Sběhlý student — "ztracená existence". 11. ledna bylo tomu 45 let, co z pardubické reálky utekl 16letý student k Čížkově kočující divadelní společnosti do Nového Bydžova. Studentem tím byl Josef Šmaha, dnes ředitel Národního Divadla bulharského v Sofii, někdy vrchní ředitel Nár. Divadla v Praze.

Zrušení památné česko-bratrské školy. V Rixdorfu u Berlína zrušena bude pro nepatrnou návštěvu památná česko-bratrská škola, založená Českými Bratřími r. 1753. Škola byla jako historická památka vydržována obecním nákladem a nyní bude pro nedostatečnou návštěvu přece jen zrušena. V r. 1900 žilo v Rixdorfu už jen 75 Čechů.

Z "uzavřeného území". Školní stávka českých dětí byla na sliby, že bude zjednána náprava, v prosinci skončena. Místy trvá však i nadále. Tak na př. v Bílině, kde je česká škola umístěna ve stodole, setrvali rodičové na stávce. — Poslední dobou byla z bytů i z práce vypovězena celá řada českých lidí. Horník Josef Šlégr ve Světci u Biliny postižen byl také výpovědí z práce. Na zakročení hornického delegáta odpověděla správa dolu, že stalo se tak na přímý rozkaz od centrálního ředitelstva z toho důvodu, že je Šlégr člověk obci nebezpečný. Celá nebezpečnost Šlégrovy osobnosti spočívala v tom, že byl předsedou místního školského komitétu a že celou akci řídil způsobem, jež se tamějším Němcům naprosto nezamlouvala. — Okolnosti nasvědčují tomu, že budou-li horní úřady dosavadním násilnostem se strany Němců ještě přisluhovati, že vypukne na severu všeobecná stávka horníků, jejíž průběh byl by ovšem bouřlivější než tichá stávka školská.

Německá nár rada na Moravě nabízí prostřednictvím časopisu právní poradu a pomoc v případech, kdy německá obec, jež od nitce český přípor, dostane se do svedených nepříjemností.

Oskar Nedbal, jeh. oznamuje "Čas", vystoupil pro neshody s ředitelstvím ze svazku Lidové Opery ve Vídni. Pře bude míti dohru u obchodního soudu.

Němci se brání podvodem. V Kopistech u Mostu, obci z převážnou většinou českou, vyrobil Němci podvodnou parcelací pozemků 600 nových německých volič.

Smutné poměry v Dalmacii. Dlouhotrvajícím suchem, jež trvalo po celých pět měsíců, nastala po celé zemi velká neúroda. Toliko úroda vína je značná, scházejí však kupci, takže zdánlivé požehnání je opět jen pohromou. Následkem italské konkurence prodává se hektolitr vína za 18 K, pěstitele však při drahých výpomocných silách stojí nejméně 20 korun.

Také syn národa. Pol. komisař Fahoun v Praze střel v akademickém domě obraz stodoly české obecní školy v Bílině, který tam zavěsilo české studentstvo na důkaz, jak je v jubilejním roce, kdy mocnář pronesl heslo "Vše pro dítě" postaráno o dítě české.

LITERATURA

Lednové číslo "Rozhledů" (měsíčník) vyšlo v 98 stránkách se následujícím obsahem: **Současným světem** (vedlejší pojednáky F. J. Kotík): Dobodnutí mezi Rakouskem a Turkem. Ohrožené Turecko. Zhoubné Na Černé Hoře. Hrozící vzpoura ve Východní Indii. Vítězství reakce v Číně. Nové rozpitření v Japonsku. Zemětřesení v Italii. — Svět boj, mocit a americká střednost. — Pápež a krále italský. Diktátor Castro. Nevdar jihovlády v latinskoamerických republikách. Svízel s Panamským průplavem. Skorpení mezi prezidentem a kongresem. — Senátor Tillman a prezident. Odsouzení dělnických vůdců Gompersa, Mitchella a Morrisona. "Bezúhonnost" soudce. Ostudná situace v illinoiském sněmu. Politické koristnictví. Národní vědomí v Čechách. **Sbírání zpráv pro časopisy** — J. J. Král. — **Kulturní přehled ze staré vlasti** — J. E. S. Vojan. **Církev v politice** — M. M. Mangasarian, přel. Bož. Nedomova. **Stará vzpomínka** (provázená památnou fotografií Karla Jonáše, Voity Maška, Jana Barockého a J. H. Čapka.) **O ženském srdci** — B. Pavlíková. **Bosna a Hercegovina** prof. T. G. Masaryk. — **Český radikalism** (v Času.) **Hradčanské panorama** (básně) Jos. Valášek Sigma. **Účel života** — Jan Havlasa. **Epochální výlet pana Broučka do patnáctého století** — Svatopluk Čech. **Nihilistka** — Sonia Kovalevská. — **Veliký dolovní podnik.** — **Významné jubileum.** — Předplatné $1.80 na rok; do Čech, $2.20. Píšte si o číslo na ukázku pod adresou: "Rozhledy", Pilsen Station, Chicago, Ill.

Krajané, podporujte dolnorakouskou menšinu! — Lex Axmann chce vyhladit s povrchu českou menšinu dolnorakouskou, chce škrtnout rázem existenci její. Česká menšina dolnorakouská volá celý český národ o pomoc. Nezapomínejte, že velmi účinnou pomocí jest i podporování českého tisku vídeňského. Toť světlo, jež hlásá zřejmě celému světu naši existenci. Avšak toť i nejúčinnější zbraň proti neuvědomělým českým vrstvám dolnorakouským, jež jsou ve vleku německého laciného tisku, zejména obrázkového. Tomu čelit chce časopis "České Ilustrované Noviny", vycházející v pěkné úpravě již rok ve Vídni (administrace Vídeň VI. 2. Morizgasse číslo 5), na něž celoroční předplatné obnáší pouze 5 korun (asi $1.00). V tomto časopise bývá přes 60 obrázků ze současných událostí, nyní na př. zemětřesení v Italii, z úžasné vraždy v Radcovicích atd., obrazy ze světa politického, uměleckého a literárního, ilustrovaný "Štítek", mnoho poučného i zábavného čtení, hádanky a ceny atd. Objednati lze v každém knihkupectví a prodejně novin nebo přímo v administraci. Čísla na ukázku ochotně se zašlou.

Nákladem knihkupectví F. Topiče počaly v Praze vycházeti Sebrané Spisy Svatopluka Čecha. Nemusíme snad ani šířeji se rozepisovati, čím byl českému národu Svatopluk Čech a čím jsou mu jeho nádherná díla. Čechové starší měli by hojně čísti v nich. Jest to náš nejčeštější básník, který dal pracemi svými národu drahocenný odkaz. Měli bychom hojně čerpati z jeho děl pro život a své konání a učiti se poznávati tohoto velikého českého básníka a myslitele, jehož odchod tak bolestně dotkl se všech vrstev českého lidu. Za několik dollarů dostane se krajanům našim v Sebraných Spisech Svatopluka Čecha nevyčerpatelné studnice pobavení i poučení. Hlavní zástupitelství Topičova nakladatelství má České Lidové Knihkupectví firmy Bohemian Publishing & Importing Co., 347 E. 72. Str., N. Y., a ta je ochotna každému, kdo se listkem přihlásí, úplně zdarma zaslati první sešit na ukázku.

UPOZORNĚNÍ ODBĚRATELŮM

Jiných kalendářů nemáme, než "Amerikán," na který je doplatek 30c. Ti, kteří žádali o jiný kalendář, nechť nám laskavě sdělí, jakou přejí si náhradu, zda Amerikán, Kresby a povídky, Na prahu Nového Světa, nebo nějaký obraz a po případě nechť neobtěžují si doplatek poslati ve známkách.

28-tf **Vyd. Pokroku.**

10 dnů zkoušky zdarma

Posíláme na ukázku vzorku semi bez centu vkladu, dopravné vyplaceno. Kupujte nic nemá nedodáte-li spokojení po užívání bicyklu po 10 dnů. **Nekupujte** bicykle, nebo pneumatiky od nikoho a za žádnou cenu, dokud nebudete-li si nás poslední úplnou katalog, v němž vytištěny jsou všechny druhy kol, a kde můžete tři pomocí o nízkých cenách a podivuhodných nových nabídkách. **Jediný cent** je vše, co vás bude stát za pohlednici dotek a vše bude vám zaslán vyplacené obratem pošty. Obdržíte vše nejdůležitější informace. Nečekejte, píšte nyní! Rafy, kroky a různé jiné části za polovinu jakékoliv ceny. Píšte na **Mead Cycle Co.** Dept. G 29 **Chicago, Ill.**

Zdarma $1.00 balíček.

Odstraní lupy. Zamezí padání vlasů a svrbění kůže na hlavě. Přispěje k vzrůstu nových vlasů a změní šedivé nebo barvu ztrácející vlasy v jejich přirozenou barvu

Nic není tak pěkného, jako krásná hlava, a vlas. Toto to učiní.

Pouze podepište výše vlasů, barvu (nechť prosím) tvar, změní barvu šedivých a vyblédlých vlasů v jejich přirozenou barvu, odstraní lupy, nečistoty kůže na hlavě, vyvolá vlasy v přirozeném zdraví a vzrůstu a zmírní vypadávání vlasů. Vyplňte přiložený kupón a pošlete jej ihned. 29-t

Zdarma $1.00 balíček - kupon.

Vyplňte dotazy výše, vystřihněte a pošlete jej na J. P. Stokes Mfg. 4747 Penn Bldg., Cincinnati, Ohio. Přiložte desetníček na zásilkové náklady a zašlete na důkaz dobré víry a na krytí ceny, poštovného a balíčku $1.00 tuto zásilku ihned poštou vyplacenou, stejně jako další dodávky popsané.

Adresujte úplnou adresu — píšte jasně.

Jan Yirák,

1241 již. 16. ulice,

licensovaný hotovitel kanálů, různých stok a pod. Zavádění vody a veškeré správky.

Všeobecný kontraktor.

Telefon Douglas 3258. 24-tp

Závod řeznický a uzenářský

....vlastní....

Frank J. Semin

1321 William Str.

Zajděte k němu a přesvědčte se o znamenité jakosti zboží, kteréž těší se všude výtečné pověsti. Má vždy hojnou zásobu čerstvého masa všeho druhu. Stačí jen jednou koupit a zákazník stane se tálým odkupníkem. Objednávky možno učiniti též telefonem: Red 2172.

Nezapomeňte si předplatit na Pokrok.

JOSEF NEJEPINSKY,

vlastní hojně zásobený

řeznický a uzenářský obchod

na rohu 16. a William ul. Telefon Doug. 1316.

Hojný výběr masa všeho druhu za ceny nízké. Výtečné uzenářské výrobky dle českého způsobu: šunka a ryby v zásobě. 15tf

Václav Kozák,

vlastní čistě zařízený

řeznický a uzenářský závod

919 Bancroft ulice, Omaha.

Zásoby čerstvého masa, jaké i všelijké výrobky uzenářské jsou vždy té nejlepší jakosti. Zkuste koupiti u něho jednou a zajisté, že podruhé přijdete zase. VÁC. KOZÁK, 919 Bancroft ulice. 20tf

FRANK YUN

vlastní čistě a hojně zásobený

řeznický a uzenářský obchod

v čís. 2206 již. 16. ul., Omaha.

Bohatý výběr čerstvého masa, nejlepší jakosti a za ceny nejlevnější. Veškeré výrobky uzenářské těší se té nejlepší pověsti. Objednávky možno učiniti telefonem. Douglas 3422.

ZDARMA! — ÚPLNĚ — ZDARMA!

Zlacené hodinky s nejlepším strojkem a řetízek, jedny každému zákazníku.

V snaze rozhlásiti náš vybraný importovaný tabák, rádi rozdáme **tento měsíc pouze** jedny zlacené hodinky s nejlepším strojkem a řetízek s každým výběrem výborného tabáku v ceně $8.00.

Vše, co od vás požadujeme je, byste nás odporučil svým přátelům, ukázal, po případě rozdal mezi ně něco tohoto výborného tabáku, ježto přejeme si, aby každý jej zkusil a poznal, že můžeme prodávati importovaný tabák levněji, než kdokoliv jiný.

Chcete-li získati tyto hodinky s řetízkem, pošlete nám pouze $3.00 ku krytí výloh, a my vám ihned pošleme výběr tabáku pro cigarety a pro dýmku v ceně $8.00 a tyto krásné hodinky a řetízek budou vám sloužiti po celý váš život. Rozumí se samo sebou, že musíte ukázati a rozdati něco tohoto tabáku mezi vaše přátele, tak aby oni věděli, že my jsme levnější, než jiní importéři, ježto my věříme v menší zisk, ale veliký obchodní obrat.

Nyní jest to pro vás vhodná příležitost, již podobná sotva kdy se vám naskytne, za velmi nízkou cenu získati výběr dobrého importovaného tabáku, k čemuž nádavkem obdržíte úplně zdarma krásné zaručené zlacené hodinky a řetízek za pouhé odporučení tohoto tabáku svým přátelům a známým.

Naše nabídka vztahuje se na každého. Kdybyste z jakékoliv příčiny nebyli uspokojeni, vrátíme vám ony $3.00, tak abyste ničeho neriskovali.

Můžete zdarma získati hodinky a proto nezameškejte tuto příležitost. Pište nám dnes a pošlete $3.00 money orderem, nebo registrovaným dopisem na: 29k4

STANDARD TOBACCO CO., DEPT. 309, 10. Union Square, NEW YORK, N. Y.